Nationella domstolsväsen

Češka

Rättssystemets uppbyggnad/domstolsväsen

Tjeckiens rättsväsen består av dels författningsdomstolen, dels det allmänna domstolsväsendet.

Det allmänna domstolsväsendet består av högsta domstolen (*nejvyšší soud*), högsta förvaltningsdomstolen (*nejvyšší správní soud*), högre appellationsdomstolar (*vrchní soudy*), regionala domstolar (*krajské soudy*) och distriktsdomstolar (*okresní soudy*).

Domstolsförvaltning

Den centrala myndighet som förvaltar domstolsväsendet är Tjeckiens justitieministerium.

Under justitieministeriet sorterar de högre appellationsdomstolarna, de regionala domstolarna och distriktsdomstolarna i enlighet med lag nr 6/2002 om domstolarna och domarämbetet. Ministeriet reglerar domstolarnas verksamhet antingen direkt eller via respektive domstols ordförande, eller – i fråga om distriktsdomstolarna – via den berörda regionala domstolens ordförande.

Vissa befogenheter som hör till regeringen eller den centrala administrationen utförs av högsta domstolens eller högsta förvaltningsdomstolens ordförande, eller i vissa fall av respektive vice ordförande.

Staten förvaltar domstolarna med hänsyn tagen till eventuella yttranden från de råd för domstolsväsendet som inrättats inom högsta domstolen, högsta förvaltningsdomstolen, de högre appellationsdomstolarna, de regionala domstolarna och distriktsdomstolarna

Vissa administrativa befogenheter vilar på varje domstols förvaltningschef, som lyder under domstolens ordförande.

Typ av domstolar – kort beskrivning

Det allmänna domstolssystemet har fyra huvudgrenar:

Distriktsdomstolar: denna kategori omfattar även domstolar med en geografiskt indelad behörighet inom huvudstadsregionen Prag (*obvodní soudy*) samt stadsdomstolen i Brno, vilka har samma ställning som en distriktsdomstol.

Regionala domstolar i Brno, České Budějovice, Hradec Králové, Ostrava, Plzeň, Prag, Ústí nad Labem samt stadsdomstolen i Prag.

De högre appellationsdomstolarna i Prag och Olomouc.

Högsta domstolen och högsta förvaltningsdomstolen i Brno.

Tjeckiens författningsdomstol uppfyller ensam rollen som specialdomstol.

Instanser

Det tjeckiska domstolsväsendet har två instanser, vilket återspeglas i förfarandena för överklagande av domstolsavgöranden. Hierarkiskt kan domstolarna indelas i tre nivåer, beroende på vilken gren de tillhör.

Detta förklaras närmare i avsnittet om Tjeckens allmänna domstolsväsen.

Enligt lag nr 6/2002 om domstolar och domarämbetet (i detta avsnitt kallad *lagen*) ser indelningen ut såhär:

Distriktsdomstolar

a) Fungerar som första instans, såvida inget annat anges i processlagstiftningen.

b) Distriktsdomstolarnas behörighet omfattar sådana mål som anges i lagen.

Regionala domstolar

a) Fungerar som andra instans i mål som omfattas av lagen och där distriktsdomstolarna dömt i första instans inom de områden som ingår i deras respektive behörighet.

b) Fungerar som första instans i mål som omfattas av lagen och som gäller domstolsförfaranden.

c) Dömer i förvaltningsrättsliga mål som omfattas av lagen.

d) Dömer i andra mål som omfattas av lagen.

Högre appellationsdomstolar

a) Fungerar som andra instans i mål som omfattas av lagen och som gäller domstolsförfaranden där de regionala domstolarna dömt i första instans inom de områden som ingår i deras respektive behörighet.

b) Dömer i andra mål som omfattas av lagen.

Högsta domstolen

Högsta domstolen är den högsta rättsliga instansen i såväl brottsmål som i civilmål och reglerar domstolsväsendets funktion genom att kontrollera att de domar som meddelas är konsekventa och förenliga med lagstiftningen. Detta sker bland annat genom att högsta domstolen

a) prövar särskilda överklaganden i de fall som anges i processlagstiftningen,

b) dömer i andra mål i enlighet med vad som följer av särlagstiftning eller internationella fördrag som har ratificerats av det nationella parlamentet, har offentliggjorts och är bindande för Tjeckien.

Högsta domstolen beslutar också

a) i ärenden som gäller erkännande och verkställande av domar som meddelats av utländska domstolar, när så krävs i kraft av särlagstiftning eller av ett internationellt fördrag som har ratificerats av det nationella parlamentet, har offentliggjorts och är bindande för Tjeckien.

b) i andra ärenden i enlighet med vad som följer av särlagstiftning eller av ett internationellt fördrag som har ratificerats av det nationella parlamentet, har offentliggjorts och är bindande för Tjeckien.

Det är också högsta domstolens uppgift att följa upp och utvärdera övriga domstolars slutliga avgöranden i civilmål och brottsmål, och på grundval av detta avge yttranden om domstolarnas domar i specifika kategorier av mål, i syfte att se till att deras avgöranden är inbördes konsekventa.

Lag nr 150/2002 om domstolsförfaranden (i detta avsnitt kallad *lagen*):

Högsta förvaltningsdomstolen

Högsta förvaltningsdomstolen är den högsta rättsliga instansen i förvaltningsmål och kontrollerar att de avgöranden som meddelas är konsekventa och förenliga med lagstiftningen genom att behandla ansökningar om prövning och andra ärenden som omfattas av denna lag eller av annan särskild lagstiftning.

Det är också högsta förvaltningsdomstolens uppgift att följa upp och utvärdera övriga domstolars slutliga avgöranden i förvaltningsmål, och på grundval av detta avge yttranden om domstolarnas avgöranden i specifika kategorier av mål, i syfte att se till att dessa avgöranden är inbördes konsekventa.

För att garantera att de administrative myndigheternas avgöranden är både lagenliga och konsekventa får högsta förvaltningsdomstolen också, i de fall och enligt de förfaranden som fastställs i lagen, anta allmängiltiga resolutioner som ett led sitt beslutsfattande.

Rättsdatabaser

Rättsväsendets webbportal (http://portal.justice.cz/Justice2/Uvod/uvod.aspx)

Offentliga förvaltningens webbportal

Är tillgången till databaserna kostnadsfri?

Ja, båda webbplatserna är kostnadsfria.

Kort beskrivning av innehållet

Rättsväsendets webbportal innehåller information om och kontaktuppgifter för justitieministeriet, enskilda domstolar och det allmänna åklagarämbetet.
Den offentliga förvaltningens webbportal ger tillgång till den lagstiftning som finns offentliggjord i Tjeckiens lagsamling.

Senaste uppdatering: 15/06/2020

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.